

عنوان مقاله:

تحلیل جریان فضایی در سطح ناحیه با تاکید بر پیوستگی روستایی- شهری (مطالعه موردی: ناحیه دالاهو، استان کرمانشاه)

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و روابط انسانی، دوره 4، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

عباس سعیدی - استاد (بازنشسته) گروه جغرافیای انسانی و آمایش، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

بیژن رحمانی - دانشیار گروه جغرافیای انسانی و آمایش، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

بهرام فتحی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، جغرافیای انسانی و آمایش، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

پیوندهای روستایی- شهری حاصل از جریان های فضایی در سطوح مختلف محلی، ناحیه ای و ملی با تاکید بر نقش و کارکرد شهرها و روستاهای درون هر ناحیه ضمن ایجاد توازن و توسعه یکپارچه، بر کلیه ابعاد فضایی سکونتگاههای روستایی- شهری تاثیرگذار است این پژوهش برآن است که به روش توصیفی- تحلیلی بر مبنای داده های میدانی (استفاده از ابزار پرسشنامه) و اسنادی، تعاملات بین کانونهای روستا- شهری در سطح ناحیه دالاهو که به وسیله جریان های گوناگون جمعیتی، کالا و خدمات، محصولات کشاورزی و غیرکشاورزی، سرمایه و اطلاعات و... تحقق پذیرفته را با رویکرد منطقه ای مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد. جامعه آماری این پژوهش ۱۳۹ سکونتگاه روستایی دارای سکنه و سه نقطه شهری با ۱۰۲۶۶ خانوار و بالغ بر ۳۵۹۸۷ نفر جمعیت در مساحتی در حدود ۱۹۱ کیلومتر مربع در غرب استان کرمانشاه است که حجم روستاهای نمونه ۱۵ مورد انتخاب شده و سپس برای تحلیل از نرم افزار Nodeexl و Spss و برای نقشه ها از GIS استفاده گردیده است. نتایج پژوهش نشان می دهد که مجموع ساختارهای محیطی- اکولوژیکی (توپوگرافی، منابع آب، خاک و...) و انسان ساخت (خدمات، راه ارتباطی و...) موجب شکل گیری عرصه های متفاوتی شده و پیامد آن شکل گیری نابرابری فضایی در سطح محدوده مورد مطالعه، ناکافی بودن نقش شهرها و روستاهای مرکزی در خدمات رسانی به سکونتگاههای پیرامونی و نداشتن نقش مکمل و عدم شکل گیری روابط و پیوستگیهای درخور توجه روستایی- شهری در سطح محدوده مورد مطالعه گردیده است و نقاط شهری گهواره و کربلای دالاهو محسوب می شوند. همچنین سکونتگاههای روستایی که دارای مراکز بهداشتی- درمانی و یا مراکز آموزشی مقاطع بالاتر (متوسطه) هستند در مرکزیت خوشه های ارائه خدمات به پیرامون خود قرار دارند.

کلمات کلیدی:

جریان های فضایی، ساختار فضایی، پیوستگی روستایی- شهری، ناحیه دالاهو

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1690346>

